

„Estonia“ teater avas hooaja.

Ooperi „Tütarlaps Läänest“ esietendus.

„Estonia“ näib pidavat peamiselt muusikalavastusi oma repertuaari tähtsamaks osaks, sest ega ta müüdi hooaega ei avaks ooperiga. Ainult et tea, kas teater peab ooperi oma lavastuses ka kunstiliselt küpsmaks kui sõnalavastust, või antakse ooper hooaja avamiseks vaid sellepärast, et meie publikus on juurdunud arvamine, nagu oleks see kuidagi peenem ja noobim.

„Tütarlaps Läänest“ pole enesest kuigi „esinduslik“, kuna siin näeme vaese rahva elu. Kuid too rahvas on siin üpris avanüüritlik, olisgu röövliromaanis. Näeme siin tavalist „Meistku Läänest“ tegelaskonda, milline paljudel on tulnud Curwoodi ja Grey ajavilteloomaanide ja värvi või ka odavamale Ameerika filmide kaudu. Ning sündmuslik on iltiliselt põnev. Too pealiskaudne sündmusliku põnevus ei lasegi üksikutele tegelastele suurtel ja sügavatel elamusel mõjude pääseda ja selle tõttu puidub siin ooperis sellele kunstilale nii omane laevakõrge traagika. Ja kuna kogu lugu rahulikut laipadega lõpeb, siis kuuldas publikust arvahnisi: „Nagu ei olekski ooper!“

Eino Uuli oli selle asja lavastanud hästi

„TÜTARLAPS LÄÄNEST“ MUUSIKA.

See on leitud teos, kirjutatud otseselt Ameerika jaoks, kus tuligi esietendamisega New Yorki „Metropoliinainis“ pisut enam kui veerandada aastat tagasi.

Telitud Ameerika jaoks, — see ehk siiski tallele natuke midagi. Esileks on ooperi aluseks valitud libreto, milline käsitleb California kullakaevurite elu seoses röövliromaanikaga. Värvet lavastatakse pakusult, sentimentaalsus leiab õige tugevat rõhutamist. Naigest peal osaline oma õilistava mõjuga on idealiseeritud kusmaet! Hendus tööb pahedega järjest rinda, kokku ning tuleb läbi maha ja vere murgasalt liigutavale võidule, — „happy end“!

See libreto oma originaals on vormilt tõetatud välja tunduvalt väiksema kunstisüstipliiniga, kui seda oleme harjunud nägema Itaalia päritoluga ooperite juures. Siin tahetakse mürda sihile peagu proosaõnastuse vartel. Sel-

„elulähedasel“ pannes tugevalt rõhku mungulisele küljele. Muidugi, ega's ooperis kunagi sõnalavastusele lähenevat mängu ei saavutata, sest tunnete väljenduseks on siin vahetu emotsionaalne edastandmise viis (muusika kaudu) märksa olulisem kui assotsiatiivne, sõnade kaudu sündiv. Kuid „elulähedane“ mänguviis ooperis on kindlasti lopsakam ning rikkam kui tahlikult stiiliseeriv. Sellepärast on lavastaja töö kõrgiti tunnustustvääriv ja terviatav.

Ida A. A. V. L. O. Minna ei evind küllaldaselt määralt tütarlapselikkust oma käitumises. Nii tuli teises vaatuses ehitmise siseen raskest väljeldes ei olnud ta just veenav. Igast väljeldes ei olnud ta just veenav. Igast väljeldes ei olnud ta just veenav. Igast väljeldes ei olnud ta just veenav. Igast väljeldes ei olnud ta just veenav.

L. Soonberg.

See on leitud teos, kirjutatud otseselt Ameerika jaoks, kus tuligi esietendamisega New Yorki „Metropoliinainis“ pisut enam kui veerandada aastat tagasi.

Telitud Ameerika jaoks, — see ehk siiski tallele natuke midagi. Esileks on ooperi aluseks valitud libreto, milline käsitleb California kullakaevurite elu seoses röövliromaanikaga. Värvet lavastatakse pakusult, sentimentaalsus leiab õige tugevat rõhutamist. Naigest peal osaline oma õilistava mõjuga on idealiseeritud kusmaet! Hendus tööb pahedega järjest rinda, kokku ning tuleb läbi maha ja vere murgasalt liigutavale võidule, — „happy end“!

See libreto oma originaals on vormilt tõetatud välja tunduvalt väiksema kunstisüstipliiniga, kui seda oleme harjunud nägema Itaalia päritoluga ooperite juures. Siin tahetakse mürda sihile peagu proosaõnastuse vartel. Sel-

usub ta“ ooperi lõpu eel. Ometi ka antud stiilis oskab Puccini olla meeloludega siduvaks väljendajaks.

Rohkem kui kusagil mujal kasutab Puccini siin kõne-ning hüüdehäälitsusi. Seda oma- pooliselt ka lubab enam ooperi ehituslik iseloom. Saateki vastavates paikades on kujunelatud võetele kohandatu. Siiski laululiste käikude sisse lihtnu sõnad tekitavad mõningat ebakõla. Neid vahel eememini võiks välgitada kui lisada. Ooperi ettekandmise juures hetkeki tekis tunne, et üks kahest seagad teist, — kas tekst muusikale või muusika teksti. Saateki puhul pole kõnevõtted ooperis küllalt raalutult oma kohal.

Mis puutub teose lavastamisse Eino Uuli poolt, siis oli see liikumuskulud töötatud läbi võrdlemisi hästi. Masside paigutamise osutus ostarbeks ja pidlikaks ning toimimine tegelaste juures arenes elulise vaheldavusega.

See teos paiguti ahvaleb häälilisel forseeimisteel. Meeldivalt peab mainima, et esietenduse puhul seda kaiduvust ei ilmenud eriti suurel määralt. Mõningaid ülletõusumisi saab ju kohe korrigeerida.

Hästi arvestatud ja sobiva dekoratsiooni kohta märgisim niipalju, et kui teises vaatuses lavall ning orkestrist sugereeritakse lumetormi, siis üle mälakatuuse paistab selge ja rahulik foon.

Peoselise Minni kohal esines Ida Loo väga tublidade tulemustega. Oma laulukunstile küpsuse juures ta on kujunenud ka silmapaistvaks näitlejaks, kes suure kodusega arendab mänguist liitige. Temale tuleb soovida ainult head tuju oma võimete täiuslikkaks näitamiseks ka edaspidi.

P. Hallap mängis röövel Johnsoni osas sobivalt. Pisut vähem närvilisust poleks olnud paha. Aga lauljana on tal raskusi. Ülepingutust tundub peagu igal sammul. Häälteorgan

nähtavasti tõrgub. Ka diktsioonis esineb umbussuse kaduv puudus. Ega röövelgi tohi lauluga forseeerida. Oma seisukorras P. Hallap esietendus oli küllalt pakkuv, vaatamata talle eriti väsitavate proovide reale.

K. Viitoli šerifina esines kõrgiti hästi. Ta teenis nii lauluga kui mängulise küljega otseste sümpaalia. Samuti meeldivat esistas kelner Jimi osa K. O. S. Agentuurijubina Th. P. uks pakkus mõnusal laulu ja andis ka tavatavalt värtika kuju.

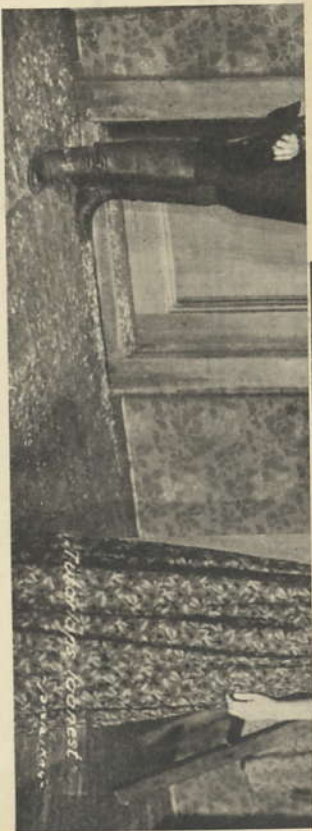
A. Rinnel seekord oli täita, natuke ebätanulik titesanne. Ta esines kokku kolme osaga, milledes kahes tuli laulda ainult mõned suuütiend, kolmandas aga mitte toonigi. Tema kaasajana teises vaatuses H. R. ei s. b. e. r. g. kujutas indiaanitüüdrikut vastava varjundiga.

Rändlaulikuks K. S. a. v. i. täitis seekord bartoni ütlesandeid. Et mõni tenor vahel katsetab pisut madalama partiiga, on ju mõeldav, kuid bartoni laulmine ei paku talle siiski eriti soodsaid võimalusi.

Peale selle leitud ooperis veel kümme kond pisisosa, millestest väljapaistvamast esistas J. Viitoli. Ta hääl muutub järjest kujukamaks ja on võtnud hea kandvuse juures silmapaistvaks kolavuse. Muudest tegelastest esinesid A. T. a. m. m., K. G. r. ü. n. e. r. j. l.

Ooperi üldine ettekame oli elav ja tempo-riikas ning arenes takistamatu voolavusega. R. K. u. l. l. i. hoolikal juhatusel viidi teos läbi hea tasakaluga lava ja orkestri vahel. Esietendusel võis tunda innuka töö tagajärki. Nagu juba märgitud, punduvad ooperis laululised tööknumbriid peagu täiesti, mispärast sisseplakstantami ei tekkinud, peale „Las usub ta“. Aga müüdu võeti etendus vastu kaunis suure poollehojuga. Loodetavasti kujuneb teos publiku rohke tähelepanu osaliseks.

Ed. Vlsnapuu.

„Tütarlaps Läänest“ — siseen 2. vaatuses Ida Loo ja Prit Hallap